UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Epistola B. Pavli Apostoli ad Thessalonicenses I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

Visual Library

vinculorū meorum memores estote Pauli meam per manum ista pax
18 שלמא הנא באידא דילי דפולוס הויתון עהדין לאסורי
amen vobiscum gratia
טיבותא עמכון אמין׃
è quæ scripta est Colossenses quæ ad Epistolæ finis
שלמת אגרתא דלות קולסיא דאתכתבת מן
Tychici per manus & missa Roma
רהומא ואשתדרת באידי טוכיקוס׃

18 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. ἀμήν.
Πρὸς Κολοσσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικοῦ καὶ Ὀνησίμου.

18 Salutatio: mea manu Pauli. Memores estote vinculorum meorum. Gratia Domini nostri Iesu Christi vobiscum. Amen.

Ad Colossenses scripta fuit è Roma per Tychicum & Onesimum.

prima Thessalonicenses quæ ad Epistola rursum
תוב אגרתא דלות תסלוניקיא קדמיתא
dici omis 1 caput
דכליום א קפלאון

Thessalonicensium ad Ecclesiam & Thimotheus & Siluanus Paulus
1 פולוס וסילואנוס וטימתאוס לעדתא דתסלוניקיא
vobiscum gratia Christo Iesu & in Domino nrō Patre quæ in Deo
דבאלהא אבא ובמרן ישוע משיחא טיבותא עמכון
& mētionē facim⁹ vobis omnib⁹ pro tēpore in omni Deo gratias agimus & pax
ושלמא׃ 2 מודינן לאלהא בכל זבן על כלכון ומתדכרינן
Patre Deo corā & memores sum⁹ perseueranter in precibus nostris vestri
לכון בצלותן אמינאית׃ 3 ועהדינן קדם אלהא אבא
spei vestræ & tolerantiæ charitatis vestræ & laboris fidei vestræ operum
עבדא דהימנותכון ועמלא דחובכון ומסיברנותא דסברכון
dilecti ipsius fratres mei electionē vrām enī nouim⁹ Christo Iesu quæ in Dnō nrō
דבמרן ישוע משיחא׃ 4 ידעינן גיר גביותכון אחי חביבוהי
fuit tantùm in sermonibus fuit non Euāgeliū nostrum quoniam Dei
דאלהא׃ 5 מטל דמסברנותן לא הוא במלא בלחוד הות
vera & in persuasione Sanctitatis & in Spiritu in virtute etiam sed erga vos
לותכון אלא אף בחילא וברוחא דקודשא ובפיסא שרירא
propter vos inter vos fuimus quomodo estis scientes vos etiam
אף אנתון ידעין אנתון איכנא הוין בינתכון מטלתכון׃
cū afflictione sermonē qui recepistis & in Dnō nrō fuistis similes in nobis & vos
6 ואנתון בן אתדמיתון ובמרן דקבלתון מלתא באולצנא
Sanctitatis Spiritus & cum gaudio multa
רבא ובחדותא דרוחא דקודשא׃

EPISTOLA B. PAVLI *Apostoli ad Thessalonicenses I.*

CAP. I.

1 PAVLVS, & Siluanus, & Timotheus, Ecclesiæ Thessalonicensium in Deo Patre nostro, & Domino Iesu Christo, Gratia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Domino Iesu Christo.
2 Gratias agim⁹ Deo semper pro omnibus vobis, memoriā vestri facientes in orationib⁹ nostris sine intermissione:
3 memores operis fidei vestræ & laboris, & charitatis, & sustinentiæ spei Domini nostri Iesu Christi, ante Deum & Patrem nostrum
4 Scientes, fratres dilecti à Deo, electiōem vestram.
5 Quia Euangelium nostrū non fuit ad vos in sermone tantùm, sed & in virtute, & in Spiritu sancto, & in plenitudine multa, sicut scitis quales fuerim⁹ in vobis propter vos.
6 Et vos imitatores nostri facti estis, & Domini: excipiētes verbum in tribulatione multa, cum gaudio Spiritus sancti:

Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α.

Κεφ. α.

1 ΠΑῦλος, καὶ Σιλουανὸς, καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ, καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χά-
ρις ὑμῖν, καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε πε-
ρὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, ἀδιαλείπτως 3 μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ
ἔργου τῆς πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ
θεοῦ, καὶ πατρὸς ἡμῶν· 4 εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν· 5 ὅτι τὸ εὐαγγέ-
λιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ,
καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. 6 Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε, καὶ τοῦ κυρίου, δεξά-
μενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ, μετὰ χαρᾶς πνεύματος ἁγίου·

7 Ita vt facti sitis forma omnibus credentibus in Macedonia & in Achaia:
8 A vobis enim diffamatus est sermo Domini, non solùm in Macedonia & in Achaia, sed in omni loco, fides vestra quæ est ad Deũ, profecta est, ita vt non sit nobis necesse quicquam loqui.
9 Ipsi enim de nobis annuntiant qualem introitum habuerimus ad vos: & quomodo conuersi estis ad Deũ à simulachris, seruire Deo viuo & vero:
10 Et expectare Filium eius de cælis, quem suscitauit ex mortuis, Iesum, qui eripuit nos ab ira ventura.

CAP. II.

1 NAM & ipsi scitis fratres, introitum nostrum ad vos, quia non inanis fuit:
2 Sed antè passi multa & contumelijs affecti (sicut scitis) in Philippis, fiduciam habuimus in Deo nostro, loqui ad vos Euangelium Dei in multa solicitudine.
3 Exhortatio enim nostra non de errore, neque de immunditia, neque in dolo:
4 Sed sicut probati sumus à Deo, vt crederetur nobis Euãgelium, ita loquimur: non quasi hominibus placentes, sed Deo, qui probat corda nostra.

in Macedonia qui sunt credentibus omnibus exemplar & facti
והויתון דמותא לכלהון מהימנא דאית במקדוניא
solùm non Dmini nostri sermo auditus est enim à vobis & in Achaia
ובאכאיא: ⁸ מנכון גיר אשתמעת מלתה דמרן לא בלחוד
quæ in Deum fides vestra loco in omni sed & in Achaia in Macedonia
במקדוניא ובאכאיא אלא בכל אתר חימנותכון דבאלהא
quicqum de vobis vt dicamus sit necesse vt non ita audita est
אשתמעת איכנא דלא נסתנק דנאמר עליכון מדם:
& quomodo ad vos nobis fuit ingressus qualis referunt enim Ipsi
⁹ הנון גיר משתעין אינא מעלנא הוא לן לותכון ואיכנא
Deum vt coleretis simulacrorum timore à Deum ad conuersi
אתפניתון לות אלהא מן דחלת פתכרא דתפלחון לאלהא
illum Iesum cælis è Filium eius expectatis dum & veracem viuum
חיא ושרירא: ¹⁰ כד מסכיתון לברה מן שמיא לישוע הו
quæ venit ira ab nos liberat qui mortuorum domo à qui excitauit
דאקים מן בית מיתא דהו מפצא לן מן רוגזא דאתא:

2 caput
קפלאון ב

fuit non qui ad vos quòd ingressus noster fratres mei estis scientes Ipsi enim
¹ ואנתון ידעין אנתון אחי דמעלנן דלותכון לא הוא
sicut & contumelijs affecti sum' passi sumus ante sed fuit frustra
סריקאית הוא: ² אלא לוקדם חשנן ואצטערנן איך
vobiscum locuti sumus magno in certamine & tunc Philippis scitis
דידעיתון בפיליפוס והידין באגונא רבא מללן עמכון
non enim exhortatio nostra Christi Euangelium Domini nostri cum fiducia
בגליונא דאלהן סברתה דמשיחא: ³ בויאאן גיר לא
cum fraude non etiam impuritate ex non etiam errore ex fuit
הואת מן טעיותא אף לא מן טנפותא אף לא בנכלא:
ita euangelium eius vt concrederetur Deo probati sumus quemadmodum sed
⁴ אלא איך דבקינן לאלהא דתתהימן סברתה הכנא
ipsi Deo sed placeamus hominis filijs vt non loquimur
ממללינן לא איך דלבני אנשא נשפר אלא לאלהא הו
corda nostra qui probat
דבקא לבותן:

7 ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ· 8 ἀφ᾽ ὑμῶν γὰρ ἐξήχη-
ται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν
θεὸν, ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρείαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι. 9 αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποίαν εἴ-
σοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀλη-
θινῷ, 10 καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, Ἰησοῦν, τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς
ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

Κεφ. β.

1 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν· 2 ἀλλὰ προπαθόντες
καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέ-
λιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. 3 ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε ἐν δόλῳ·
4 ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέ-
σκοντες, ἀλλὰ τῷ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.

sicut adulatorio sermone vsi sumus vnquam enim non etiam
5 אף לא גיר ממתום אתחשחן בממללא שרלא איך
neque testis est Deus auaritiæ per occasionem neque estis scientes
דידעין אנתון ולא בעלתא דיענותא אלהא סהד : 6 ולא
cùm alijs ab neque à vobis non hominis filijs à gloriam quærẽtes
בעין שובחא מן בני נשא לא מנכון ולא מן אחרנא כד
Christi Apostoli tanquã ad esse honorabiles simus potentes
משכחין הוין יקירא למהוא איך שליחא דמשיחא :
quæ diligit nutrix & tanquam mansueti inter vos fuimus sed
7 אלא הוין בינתכון מכיכא ואיך מרביניתא דמחבבא
vobis dare & cupimus diligimus nos etiam sic filios suos
בניא : 8 הכנא אף חנן מחבבינן ומסוחינן למתל לכון
dilecti nostri quoniã aĩam nrãm etiã sed Dei Euangelium solùm non
לא בלחוד סברתה דאלהא אלא אף נשפן מטל דחביבין
& fatigãtes nos eram⁹ q laborãtes fratres nri enim estis memores fitis
אנתון : 9 עהדין אנתון גיר אחין דלאין הוין ועמלין
grauaremus non ex vobis vnum vt & in die in nocte manuũ nrãrũ opere
בעבר אידין בלליא ובאיממא דעל חד מנכון לא נאקר :
Euangelium vobis prædicauimus quomodo & Deus testes estis vos
10 אנתון סהדין ואלהא איכנא אכרזן לכון סברתה
omnes apud fuimus crimine & absque & iustè syncerè Dei
דאלהא דכיאית וכאנאית ודלא רשין הוין לות כלהון
tanquam ex vobis vno vno quòd ab estis scientes quemadmodum fideles
מהימנא : 11 איכנא דידעין אנתון דמן חד חד מנכון איך
& testati sum⁹ cũ cordib⁹ vris eram⁹ & loquẽtes eram⁹ efflagitãtes lib. suis à Pater
אבא מן בנוהי בעין הוין ומלין הוין בלבכון : 12 ומסהדינן
ad suũ regnũ qui vocauit vos illum ad Deum decet sicuti vt ambularetis vobis
לכון דתהלכון איך דיאא לאלהא הו דקרכון למלכותה
Annuntiationis sabbathi Crepusculo & ad suam gloriam
ולשובחה : דנגהי דשבתא דסכרתא
quòd sermonem Deo perseueranter grãs agim⁹ nos etiam hoc propter
13 מטל הנא אף חנן מודינן אמינאית לאלהא דמלתא
hominis qui à filijs sermo tanquam fuit non à nobis quẽ accepistis Dei
דאלהא דקבלתון מנן לא הוא איך מלתא דבני נשא
Dei sermo verè est sicut sed accepistis eum
קבלתונה אלא איכנא דאיתיה שריראית מלתא דאלהא

5 Neque enim aliquando fuimus in sermone adulationis, sicut scitis: neque in occasione auaritiæ, Deus testis est.
6 Nec quærentes ab hominibus gloriam, neque à vobis, neque ab alijs.
7 Cùm possemus vobis oneri esse, vt Christi Apostoli: sed facti sumus paruuli in medio vestrum, tanquam si nutrix foueat filios suos:
8 Ita desiderantes vos, cupidè volebamus tradere vobis non solùm Euangelium Dei, sed etiam animas nostras, quoniam charissimi nobis facti estis.
9 Memores enim facti estis, fratres, laboris nostri & fatigationis, nocte & die operãtes, ne quem vestrum grauaremus, prędicauimus in vobis Euangelium Dei.
10 Vos testes estis & Deus, quàm sanctè & iustè, & sine querela, vobis, qui credidistis adfuimus.
11 Sicut scitis qualiter vnumquenque vestrum, sicut Pater filios suos,
12 Deprecãtes vos & consolãtes, testificati sumus vt ambularetis dignè Deo, qui vocauit vos in suum regnum & gloriam.
13 Ideo & nos gratias agimus Deo sine intermissione: quoniam cùm accepissetis à nobis verbum auditus Dei, accepistis illud non vt verbum hominum, sed (sed sicut est verè) verbum Dei,

5 οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας· Θεὸς μάρτυς· 6 οὔτε
ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ᾽ ὑμῶν, οὔτε ἀπ᾽ ἄλλων· 7 δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι,
ἀλλ᾽ ἐγενήθημεν ἤπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν· ὡς ἂν τροφὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς τέκνα· 8 οὕτως ἱμειρόμενοι ὑμῶν, εὐδο-
κοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γεγένησθε.
9 μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπι-
βαρῆσαί τινα ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. 10 ὑμεῖς μάρτυρες, καὶ ὁ Θεός, ὡς ὁσίως, καὶ
δικαίως, καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν· 11 καθάπερ οἴδατε, ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τέκνα
ἑαυτοῦ· 12 παρακαλοῦντες ὑμᾶς, καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρούμενοι εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ
τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. 13 διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως,
ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ᾽ ἡμῶν τοῦ Θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καθώς ἐστιν ἀληθῶς, λόγον Θεοῦ,

qui operatur in vobis qui credidistis.

14 Vos enim imitatores facti estis, fratres, ecclesiarũ Dei quæ sunt in Iudæa, in Christo Iesu: quia eadẽ passi estis & vos à cõtribulibus vestris, sicut & ipsi à Iudæis:
15 qui & Dominũ occiderunt Iesum, & Prophetas, & nos persecuti sunt: & Deo nõ placent, & omnibus hominibus aduersantur:
16 Prohibentes nos Gentibus loqui, vt saluę fiant, vt impleant peccata sua semper: prçuenit enim ira Dei super illos vsque in finem.

17 Nos autem, fratres, desolati à vobis ad tempus horæ, aspectu, non corde: abundantiùs festinauimus faciem vestram videre cum multo desiderio.
18 Quoniam voluimus venire ad vos, ego quidem Paulus & semel & iterũ: sed impediuit nos satanas.
19 Quæ est enim nostra spes, aut gaudiũ, aut corona gloriæ? Nónne vos ante Dominum nostrum Iesum Christũ estis, in aduentu eius?
20 Vos enim estis gloria nostra & gaudium.

CAP. III.

1 PROPTER quod non sustinẽtes ãplius, placuit nobis remanere Athenis, solis.

vos qui credunt & in ijs in vobis agitur in opere &
דהו בעבדא מסתערא בכון ובאילין דמהימנין : 14 אנתון
quæ in Iesu illarũ quæ in Iudæa Dei Ecclesiarũ imitatores estis fratres nã
גיר אחי אתדמיתון לעדתא דאלהא דביהוד הלין דבישוע
sicut generis vestri filijs à vos etiam sustinuistis quòd eadẽ Christo
משיחא דהבן סיברתון אף אנתון מן בני שרבתכון איכנא
occiderunt Christum Ieum qui Dnũm nrũm illi ipsis Iudæis à illi
דאף הנון מן יהודיא : 15 הנון דלמרן ישוע משיחא קטלו
& fiunt placent non & Deo persecuti sunt & nos qui ex ipsis & Prophetas
ולנביא דמנהון ולן רדפו ולאלהא לא שפרין ועבדין
cum vt loquamur nobis qui prohibent hominis filijs omnibus aduersarij
סקובלא לכלהון בני אנשא : 16 דכלין לן דנמלל עם
autẽ peruenit tẽpore in omni peccata sua ad complendum vt viuificentur Gentib'
עממא דנאחון למשלמו חטהיהון בכל זבן מטי דין
ad finem vsque in super eos
עליהון רוגזא עדמא לחרתא :
diei omnis
דכליום
in facieb' nostris horæ tempus à vobis orbati fuimus fratres nos autem
17 חנן דין אחי הוין יתמא מנכון זבנא דשעתא באפין
multa cũ charitate facies vestras ad vidẽdũ studuim' & magis in corde nõ
ולא בלבא ויתיראית אתחפטן למחזא אפיכון בחובא סגיא :
& obstitit mihi & duob' tẽpore vno Paulus ego ad vos vt veniremus & voluimus
18 וצבין דנאתא לותכון אנא פולוס חדא זבן ותרתין ועוכני
sed gloriationis nostræ & corona & gaudiũ nrũm spes nrã enim quæ est satanas
סטנא : 19 אינו גיר סברן וחדותן וכלילא דשובהרן אלא
enim estis vos in aduentu ipsius Iesu Dnõ nrõ coram vos
אף אנתון קדם מרן ישוע במאתיתה : 20 אנתון אנון גיר
& gaudiũ nostrũ gloriatio
תשבוחתן וחדותן :

3 caput
קפלאון ג

soli Athenis remanere voluimus ferebamus non & quoniam
ומטל דלא חמסנן צבין למפש באתינאוס בלחודין :

ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. 14 ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐ-
σῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐ-
τοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, 15 τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν, καὶ τοὺς ἰδίους προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδι-
ξάντων, καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων· 16 κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσι λαλῆσαι ἵνα
σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε. ἔφθασε δὲ ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. 17 ἡμεῖς
δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ᾽ ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ, οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν
τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. 18 διὸ ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος, καὶ ἅπαξ
καὶ δίς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. 19 τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπίς, ἢ χαρά, ἢ στέφανος καυχήσεως; ἢ οὐχὶ καὶ
ὑμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; 20 ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν, καὶ ἡ χαρά.

Κεφ. γ.

1 Διὸ μηκέτι στέγοντες, εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι·

Dei ministrum fratrē nostrū Timotheum ad vos & mittemus
2 ונשדר לותכון לטימתאוס אחון משמשנא דאלהא
super à vobis & petat vt confirmet vos Christi in Euangelio & adiutorē nostrū
ומעדרנן דסברתה דמשיחא דנשררכון ונבעא מנכון על
in afflictionibus sibi succidatur ex vobis homo vt non fide vestra
הימנותכון׃ 3 דלא אנש מנכון תתקטע לה באולצנא
etiam positi sumus ipsum quòd ad hoc estis scientes enim vos istis
הלין אנתון גיר ידעין אנתון דלהדא הו סימינן׃ 4 אף
ad affligendum qꝫ futuri eramus vobis dicebam⁹ antè enim fuim⁹ apud vos cùm
כד לותכון הוין גיר קדמן אמרן לכון דעתידינן למתאלצו
non ego etiam hoc propter quòd fuit estis scientes quemadmodū
איכנא דידעין אנתון דהוא׃ 5 מטל הנא אף אנא לא
tentaret vos ne fortè fidem vestram vt cognoscerē mitterem donec sustinui
חמסנת עדמא דשדרת דאדע הימנותכון דלמא ננסיכון
ad nos quo venit ex autem nunc irritus labor noster & fieret tētator ille
מנסינא ונהוא עמלן סריקא׃ 6 השא דין מן דאתא לותן
charitate vrā & super fide vestra super & annūtiauit nobis iuxta vos à Timothe⁹
טימותאוס מן צאידיכון וסברן על הימנותכון ועל חובכון
ad vidēdū nos sitis & cupidi tēpore in omni bona memoria nrā apud vos & qꝫ sit
ודאית לותכון עוהדנן טבא בכל עדן וסוין אנתון למחזין
super fratres nri in vobis cōsolati sum⁹ hoc propter ꝙ vos nos etiam sicut
איכנא דאף חנן לכון׃ 7 מטל הנא אתביאן בכון אחין על
viuificamur & nūc fidem vestrā ꝓpter & afflictionib⁹ nris angustijs nrīs omnib⁹
כלהין עקתן ואולצנין מטל הימנותכון׃ 8 והשא הו חיינן
possumus gratiarū actionē enim quam in Dnō nrō statis vos si
אן אנתון תתקימון במרן׃ 9 אידא גיר תודיתא משכינן
quo gaudemus gaudio omni super ad Deum pro vobis rependere
למפרע חלפיכון לאלהא על כל חדותא דחדינן
obsecramus magis Deo vt coram sed propter vos
מטלתכון׃ 10 אלא דקדם אלהא יתיראית נתחשף
quo deficit id & perficiamus facies vrās vt videamus & iōterdiu noctu
בלליא ובאיממא דנחזא אפיכון ונגמור מא דחסירא
fides vestra
הימנותכון׃

2 Et misimus Timotheum fratrem nostrum, & ministrū Dei in Euangelio Christi, ad confirmandos vos & exhortandos pro fide vestra:

3 Vt nemo moueatur in tribulationibus istis: ipsi enim scitis quòd in hoc positi sumus.

4 Nam & cùm apud vos essemus, prædicebam⁹ vobis passuros nos tribulationes, sicut & factum est, & scitis.

5 Propterea & ego amplius non sustinens, misi ad cognoscendam fidem vestram: ne fortè tentauerit vos is qui tentat, & inanis fiat labor noster.

6 Nunc autem veniente Timotheo ad nos à vobis, & annuntiante nobis fidem & charitatem vestram, & quia memoriā nostri habetis bonam semper, desiderante. nos videre, sicut & nos quoq; vos:

7 Ideo cōsolati sumus, fratres, in vobis, in omni necessitate & tribulatione nostra per fidem vestram:

8 Quoniam nunc viuimus, si vos statis in Domino.

9 Quam enim gratiarum actionem possumus Deo retribuere pro vobis, in omni gaudio quo gaudemus propter vos ante Deum nostrū,

10 Nocte ac die abundandantiùs orantes vt videamus faciem vestram, & compleam⁹ ea quę desunt fidei vestrę?

2 καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ διάκονον τοῦ θεοῦ, καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χρι-
στοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς, καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν, 3 τῷ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλί-
ψεσι ταύταις· αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. 4 καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν, ὅτι μέλ-
λομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο, καὶ οἴδατε. 5 διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων, ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πί-
στιν ὑμῶν, μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. 6 ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου
πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν, καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν
πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς· 7 διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν, ἐπὶ
πάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν, διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως. 8 ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν κυρίῳ. 9 τίνα
γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ᾗ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ
θεοῦ ἡμῶν, 10 νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑ-
στερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν;

11 Ipse autem Deus & Pater noster, & Dominus noster Iesus Christus dirigat viam nostram ad vos.
12 Vos autem Dominus multiplicet, & abundare faciat charitatem vestram in inuicem, & in omnes: quemadmodum & nos in vobis,
13 Ad confirmanda corda vestra sine querela, in sanctitate, ante Deum & Patrẽ nostrum, in aduentu Domini nostri Iesu Christi cum omnibus Sanctis eius. Amen.

CAP. IIII.

1 De cætero ergo, fratres, rogamus vos & obsecramus in Domino Iesu, vt quemadmodum accepistis à nobis quomodo oporteat vos ambulare & placere Deo, sic & ambuletis, vt abundetis magis.
2 Scitis enim quæ præcepta dederim vobis per Dominum Iesum.
3 Hęc est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra, vt abstineatis vos à fornicatione,
4 Vt sciat vnusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificatione & honore:
5 Non in passione desiderij, sicut & Gentes quæ ignorant Deum:
6 Et ne quis supergrediatur neque circũueniat in negotio fratrem suum: quoniã vindex est Dominus de his omnibus, sicut prædiximus vobis, & testificati sumus.

iter nostrũ dirigat Christus Iesus & Dominꝰ noster Pater noster Deꝰ autẽ ipse
הו דין אלהא אבון ומרן ישוע משיחא נתרוץ אורחן
& erga vnum egra vniꝰ charitatẽ vrãm & abũdare faciat & multiplicet ad vos
לותכון: 12 ונסגא וניתר חובכון דחד לות חד ולות
corda vestra & stare faciat vos diligimus nos sicut hominẽ omni
כל נש איכנא דחנן מחבינן לכון: 13 ונקים לבותכון
Dñi nri in aduentu Patre nostro Deo coram cum Sanctimonia crimine sine
דלא רשין בקדישותא קדם אלהא אבון במאתיתה דמרן
Sanctis eius omnibus qui cum Christi Iesu
ישוע משיחא דעם כלהון קדישוהי:

4 caput
קפלאון ד
Baptismi
דמעמודיתא

Iesu in Dñõ nrũ vos & obsecramus à vobis petimus fratres mi in super
1 מכיל אחי בעינן מנכון ומתכשפינן לכון במרן ישוע
& placeatis vt ambuletis vos oporteat quomodo à nobis accepistis vt sicut
איך דקבלתון מנן איכנא ולא לכון דתהלכון ותשפרון
quæ enim estis scientes adijciatis vt magis deo
לאלהא דיתיראית תוספון: 2 ידעין אנתון גיר אילין
enim hæc est Christo Iesu in dñõ nrõ vobis dederimus præcepta
פוקדנא יהבן לכון במרן ישוע משיחא: 3 הנו גיר
scortatione omni ab separati & vt sitis sanctificatio vestra dei voluntas
צבינה דאלהא קדישותכון ודתהוון פריקין מן כל זניותא:
in sanctificatione vas suum ad possidẽdũ ex vobis homo homo sciens & sit
4 ונהוא ידע אנש אנש מנכון למקנא מאנה בקדישותא
illæ Gentes reliquæ sicut concupiscentiæ in passionibꝰ & non & in honore
ובאיקרא: 5 ולא בחשא דרגתא איך שרכא דעממא הנון
& ad circũueniẽdũ ad trãsgrediẽdũ audaces sitis & non deum nouerunt qui
דלא ידעין לאלהא: 6 ולא תהוון משיחין למעבר ולמעלב
super vltor est dominꝰ noster quia negotio in hoc fratrem suum homo
אנש לאחוהי בהדא צבותא מטל דמרן הו תבועא על
& testati sumus vobis diximus tẽpus ante ab etiam sicut omnibus his
הלין כלהין איכנא דאף מן קדם זבנא אמרן לכון וסהדן:

11 αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς, καὶ πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς·
12 ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι, καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑ-
μᾶς, 13 εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἁγιωσύνῃ, ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ πα-
ρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

Κεφ. δ.

1 Τὸ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοὶ, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς, καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ
πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν, καὶ ἀρέσκειν θεῷ, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. 2 οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώ-
καμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 3 τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν· ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς
πορνείας· 4 εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ· 5 μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας,
καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν· 6 τὸ μὴ ὑπερβαίνειν, καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, διότι ἔκδικος ὁ κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπομεν ὑμῖν, καὶ διεμαρτυράμεθα.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ad ſanctimoniam ſed ad ſpurcitiam deus vocauit nos enim non
7 לא גיר קרכון אלהא לטנפותא אלא לקדישותא׃
deum ſed ſpernit hominis filium non qui ſpernit is Itaque
8 מכיל מן דטלם לא הוא לבר נשא טלם אלא לאלהא
fratrum verò charitate de Sanctum Spiritum ſuũ in vobis qui dedit ipſe
הו דיהב בכון רוחה קדישתא׃ 9 על חובא דין דאחא
docti ipſi enim vos vobis ad ſcribẽdũ indigetis non
לא סניקיתון למכתב לכון אנתון גיר קיומכון מלפא
eſtis facientes etiam vnum:vnus vt diligatis dei eſtis
אנתון דאלהא דתחבון חד לחד׃ 10 אף עבדין אנתון
à vobis autem ego peto Macedonia qui in tota fratres in omnes ita
הכנא לכלהון אחא דבכלה מקדוניא בעא אנא דין מנכון
in operib⁹ vrĩs & negotiãtes quieti vt ſitis & date operã vt abũdetis fratres mei
אחי דתתיתרון׃ 11 ותתחפטון דתהוון שלין ועניין בסוערניכון
vt ſitis præcepimus vobis ſicut per manus veſtras operantes & ſitis
והויתון פלחין באידיכון איכנא דפקדנכון׃ 12 דתהוון
indigeatis non homino & de extraneos erga cum honeſtate ambulantes
מהלכין באסכמא לות בריא ועל אנש לא תסתנקון׃

Defunctorum

דעניחא

non qui dormiunt ijs vt de fratres mei vt ſciatis autẽ ego velim
13 צבא אנא דין דתדעון אחי דעל אילין דדמכין לא
ipſis non eſt quibus ſpes hominibus reliquis ſicut vobis triſtitia ſit
תהוא כריא לכון איך שרכא דאנשא דסברא לית להון׃
deus etiam ita & reſurrexit mortu⁹ eſt q̃ Ieſus credimus enim ſi
14 אן גיר מהימנינן דישוע מית וקם הכנא אף אלהא
dicimus autem hoc cum eo adducet in Ieſu qui dormierunt eos
לאילין דדמכו בישוע מיתא עמה׃ 15 הדא דין אמרינן
in aduentu qui reliqui erimus ipſi quod nos domini nrĩ in Verbo vobis
לכון במלתה דמרן דחנן אילין דמשתחרינן במאתיתה
q̃ ipſe propter qui dormierunt eos præueniemus non qui viuemus dnĩ nrĩ
דמרן דחיינן לא נדרך לאילין דדמכו׃ 16 מטל דהו
dei & cum tuba archãgelorũ principis & in voce cum mandato domin⁹ noſter
מרן בפוקדנא ובקלא דריש מלאכא ובקרנא דאלהא
primùm reſurgent qui in Chriſto & mortui cælis de deſcẽdet
נחת מן שמיא ומיתא במשיחא נקומון לוקדם׃

7 Non enim vocauit nos Deus in immunditiam, ſed in ſanctificationem.
8 Itaque qui hæc ſpernit, non hominem ſpernit, ſed Deum, qui etiam dedit Spiritum ſuum ſanctum in nobis.
9 De charitate autem fraternitatis non neceſſe habuimus ſcribere vobis: ipſi enim vos à Deo didiciſtis, vt diligatis inuicem.
10 Etenim illud facitis in omnes fratres in vniuerſa Macedonia.
11 Rogamus autem vos, fratres, vt abũdetis magis: & operam detis vt quieti ſitis, & vt veſtrum negotium agatis, & operemini manibus veſtris, ſicut præcepimus vobis.
12 Et vt honeſtè ambuletis ad eos qui foris ſunt: & nullius aliquid deſideretis.
13 Nolumus autem vos ignorare, fratres, de dormiẽtibus, vt non contriſtemini, ſicut & cæteri, qui ſpem non habent.
14 Si enim credimus quòd Ieſus mortuus eſt & reſurrexit: ita & Deus eos, qui dormierunt per Ieſum, adducet cum eo.
15 Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini, quia nos qui viuimus, qui reſidui ſumus in aduentu Domini, non præueniemus eos qui dormierunt.
16 Quoniam ipſe Dominus in iuſſu, & in voce archangeli, & in tuba Dei deſcendet de cælo: & mortui qui in Chriſto ſunt, reſurgent primi.

7 οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. 8 τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ,
ἀλλὰ τὸν θεόν, τὸν καὶ δόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ἡμᾶς. 9 περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε γρά-
φειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· 10 καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς
τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. 11 παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον, καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχά-
ζειν, καὶ πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν· 12 ἵνα περιπατῆτε
εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε. 13 οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων,
ἵνα μὴ λυπῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. 14 εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε, καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ
ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ, ἄξει σὺν αὐτῷ. 15 τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες,
οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· 16 ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσμα-
τι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

17 Deinde nos qui viuimus, qui relinquimur, simul rapiemur cũ illis in nubib⁹ obuiã Christo in aëra, & sic semper cum Domino erimus.
18 Itaque consolamini inuicem in verbis istis.

Cap. v.

1 De temporibus autem & momentis, fratres, non indigetis vt scribamus vobis.

2 Ipsi enim diligẽter scitis, quia dies Domini, sicut fur in nocte, ita veniet.
3 Cùm enim dixerint, Pax & securitas: tunc repentinus eis superueniet interitus, sicut dolor in vtero habenti, & non effugient.
4 Vos autem, fratres, non estis in tenebris, vt vos dies illa tanquam fur comprehendat.
5 Omnes enim vos filii lucis estis, & filij diei: non sumus noctis neque tenebrarũ.
6 Igitur non dormiamus sicut & cæteri: sed vigilemus, & sobrij simus.
7 Qui enim dormiũt, nocte dormiunt: & qui ebrij sunt, nocte ebrij sunt.
8 Nos autem qui diei sumus, sobrij simus, induti loricá fidei & charitatis: & galeam, spem salutis.
9 Quoniam non posuit nos Deus in iram, sed in acquisitionem salutis per Dominum nostrum Iesum Christum,

cum eis rapiemur qui viuemus qui reliqui erimus ipsi nos & tunc
והידין חנן אילין דמשתחרינן דחיינן נתחטף עמהון 17
cum tẽpore in omni & sic in aëra Domini nostri in occursum in nubes simul
אכחדא בעננא לאורעה דמרן באאר והכנא בכל זבן עם
istis in sermonibus vnum vnus consolãtes igitur estote erimus Domino
מרן נהוא : 18 הוו הכיל מביאין חד לחד במלא הלין :

5 caput
קפלאון ה

vobis ad scribẽdum indigetis non fratres mei & momẽtis autẽ temporibus De
1 על זבנא דין ועדנא אחי לא סניקיתון למכתב לכון :
fur sicut Dñi nrĩ quòd dies estis scientes verè enim vos
2 אנתון גיר שריראית ידעין אנתון דיומה דמרן איך גנבא
& tunc & tranquilitas quòd pax dixerint cùm veniet ita in nocte
בלליא הכנא אתא : 3 כד נאמרון דשלמא ושינא והידין
vterum gestãte super partus dolor sicut perditio contrra eos surget
מן שליא נקום עליהון אבדנא איך חבלא על בטנתא
vt ille in tenebra estis non fratres mei autẽ vos effugient
ולא נפלטון : 4 אנתון דין אחי לא הויתון בחשוכא דהו
estis lucis filij enim vos omnes præueniat vos fur tanquam dies
יומא איך גנבא נדרככון : 5 כלכון גיר בני נוהרא אנתון
ne tenebræ filij neque noctis filij estis nec diei filij
ובני איממא ולא הויתון בני ליליא ולא בני חשוכא : 6 לא
illi & sobrij vigilantes simus sed reliqui sicut ergo dormiamus
נדמך הכיל איך שרכא אלא הוין עירין ומהונין : 7 אילין
inebriãtur ipsa in nocte q inebriãtur & illi dormiũt ipsa in nocte q dormiunt
גיר דדמכין בליליא הו דמכין ואילין דרוין בליליא הו רוין :
& induamus in mẽte nrã vigilãtes simus sumus diei qui filij autem nos
8 חנן דין דבני איממא חנן הוין עירין ברעינן ולבישין
vitarum spei galeam & ponamus & charitatis fidei loricam
שריא דהימנותא ודחובא ונסים סנורתא דסברא דחיא :
vitarum ad possessionem sed ad iram Deus posuit nos non quoniam
9 מטל דלא סמן אלהא לרוגזא אלא לקנינא דחיא
Christũ Iesum per Dñm nr̃m
במרן ישוע משיחא :

17 ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι, ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου
εἰς ἀέρα, καὶ οὕτω πάντοτε σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα. 18 ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

Κεφ. ε.

1 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι. 2 αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε
ὅτι ἡ ἡμέρα κυρίου, ὡς κλέπτης ἐν νυκτί, οὕτως ἔρχεται. 3 ὅταν γὰρ λέγωσιν, εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος
αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. 4 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκό-
τει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ· 5 πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε, καὶ υἱοὶ ἡμέρας· οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς
οὐδὲ σκότους. 6 ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν, καὶ νήφωμεν. 7 οἱ γὰρ καθεύ-
δοντες, νυκτὸς καθεύδουσι· καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκτὸς μεθύουσιν. 8 ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν,
ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας· 9 ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς
εἰς ὀργήν, ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

cum eo simul dormiamus siue vigilem' vt siue pro nobis qui mortu' est ipse
10 הו דמית על אפין דאן עירינן ואן דמכינן אכחדא עמה
sicut vnum vnus & ædificate vnũ vn' cõsolamini hoc propter viuamus
נחא׃ 11 מטל הנא ביאו חד לחד ובנו חד לחד איכנא
facitis etiam
דאף עבדיתון׃

Ieiunij quartæ in sabbatho vna
חד בשבא דד דצומא

inter vos qui laborant eos cognoscẽtes vt sitis fratres mei à nobis autẽ petimus
12 בעינן דין מנכון אחי דהויתון ידעין לאילין דלאין בכון
vobis reputati vt sint vos & docent ante facies vrãs & stãt
וקימין באפיכון ומלפין לכון׃ 13 דנהוו חשיבין לכון
petimus cum eis pacẽ habete opus corũ & ꝑpter abũdãtiori in charitate
בחובא יתירא ומטל עבדהון אשתינו עמהון׃ 14 בעינן
& sustinete aĩma pusillos & cordificate errantes erudite fratres mei à vobis autẽ
דין מנכון אחי רדו לטסכלנא ולבבו לזעורי נפשא וסבו
& cauete hominẽ omnẽ erga spiritu vestro & lõgi sitis infirmorum onus
טענא דמחילא ואגרו רוחכון לות כל נש׃ 15 ואזדהרו
in omni sed rependat malo pro malum ex vobis homo ne fortè
דלמא אנש מנכון בישתא חלף בישתא נפרוע אלא בכל
& estote hominem omnẽ & erga inuicem erga bona post currite tẽpore
זבן רהטו בתר טבתא לות חדדא ולות כל נש׃ 16 והוו
re & in omni cessatione sine & orantes tempore in omni gaudẽtes
חדין בכל זבן׃ 17 ומצלין דלא שלוא׃ 18 ובכל מדם
in vobis Christum per Iesum Dei voluntas enim hæc est grãs agẽtes estote
הוו מודין הנו גיר צבינה דאלהא בישוע משיחא בכון׃
quid omne spernamini ne Prophetiam extinguatis non Spiritum
19 רוחא לא תדעכון׃ 20 נביותא לא תסלון׃ 21 כל מדם
fugite mala voluntate omni & ab tenete & quod pulcrũ est probate
בקו ודשפיר אחודו׃ 22 ומן כל צבו בישא ערוקו׃
vos omnes perfectè vos sanctificet pacis Deus verò ipse
23 הו דין אלהא דשלמא נקדשכון נמיראית לכלכון
in aduentum crimine sine custodiat & corpus vrũm & aĩam vrãm spiritũ & totũ
ובלה רוחכון ונפשכון ופגרכון ננטר דלא רשין למאתיתה
Christi Iesu Dñi nostri
דמרן ישוע משיחא׃

10 Qui mortuus est pro nobis, vt siue vigilemus, siue dormiamus, simul cum illo viuamus.
11 Propter quod consolamini inuicem, & ædificate alterutrum, sicut & facitis.
12 Rogamus autem vos, fratres, vt noueritis eos qui laborant inter vos, & præsunt vobis in Domino, & monent vos:
13 Vt habeatis illos abundantiùs in charitate propter opus illorum: pacem habete cum eis.
14 Rogamus autem vos, fratres, corripite inquietos, cõsolamini pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad omnes.
15 Videte ne quis malũ pro malo alicui reddat: sed semper quod bonum est sectamini inuicem, & in omnes.
16 Semper gaudete.
17 Sine intermissione orate.
18 In omnibus gratias agite. hæc est enim voluntas Dei in Christo Iesu in omnibus vobis.
19 Spiritum nolite extinguere.
20 Prophetias nolite spernere.
21 Omnia autem probate: quod bonum est tenete.
22 Ab omni specie mala abstinete vos.
23 Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia: vt integer spiritus vester, & anima, & corpus sine querela in aduentu Domini nostri Iesu Christi seruetur.

10 τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν, εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. 11 διὸ πα-
ρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. 12 ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι
τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν κυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, 13 καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκ-
περισσοῦ ἐν ἀγάπῃ, διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν· εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. 14 παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε
τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. 15 ὁρᾶτε μή
τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῷ· ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε, καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. 16 πάντοτε
χαίρετε· 17 ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε· 18 ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
εἰς ὑμᾶς. 19 τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε· 20 προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε· 21 πάντα δοκιμάζοντες, τὸ καλὸν
κατέχετε· 22 ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. 23 αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς· καὶ ὁλό-
κληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

24 Fidelis est qui vocauit
vos, qui etiam faciet.
25 Fratres, orate pro nobis.
26 Salutate fratres omnes in
osculo sancto.
27 Adiuro vos per Dominum,
vt legatur epistola hæc
omnibus Sanctis fratribus.
28 Gratia Domini nostri Iesu
Christi vobiscum. Amen.

Ad Thessalonicenses prima
scripta fuit Athenis.

pro nobis orate fratres mei faciat vt hoc qui vocauit vos ille est fidelis
מהימן הו מן דקרכון דהו נעבד׃ 25 אחי צלו עלין׃
sancto in osculo omnium fratrum pro pace postulate
26 שאלו בשלמא דאחין כלהון בנושקתא קדישתא׃
fratribus omnibus hæc epistola vt legatur per Dnm nrum vos ego adiuro
27 מומא אנא לכון במרן דתתקרא אגרתא הדא לכלהון אחא
amen vobiscum Christi Iesu domini nostri Gratia sanctis
קדישא׃ 18 טיבותה דמרן ישוע משיחא עמכון אמין׃
primæ Thessalonicenses quæ ad epistolæ finis
שלמת אגרתא דלורת תסלוניקיא קדמיתא
Timothei per manus & missa est Athenis ab quæ scripta est
דאתכתבת מן אתינס ואשתדרת באידי טימותאוס׃

24 πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει τὴν ἐλπίδα ὑμῶν βεβαίαν. 25 ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν.
26 ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ. 27 ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν
ἐπιστολὴν πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς. 28 ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ᾽ ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

EPISTOLA B. PAVLI *Apostoli ad Thessalonicenses secunda.*

CAP. I.

1 PAVLVS, & Siluanus, & Timotheus Ecclesiæ
Thessalonicensium in Deo
Patre nostro, & Domino Iesu
Christo:
2 Gratia vobis & pax à Deo
Patre nostro, & Domino Iesu
Christo.
3 Gratias agere debemus
semper Deo pro vobis, fratres,
ita vt dignum est, quoniā
supercrescit fides vestra,
& abundat charitas vniuscuiusq;
omniū vestrū in inuicē:
4 Ita vt & nos ipsi in vobis
gloriemur in Ecclesiis Dei,
pro patientia vestra, & fide &
in omnibus persecutionibus
vestris & tribulationibus,
quas sustinetis,

secunda Thessalonicenses quæ ad epistola rursum
תוב אגרתא דלורת תסלוניקיא דתרתין׃
1 caput
קפלאון א
Epiphaniam infra crepusculo
נגה דבירת דנחא
Thessalonicensium Ecclesiæ & Timotheus & Siluanus Paulus
1 פולוס וסילואנוס וטימותאוס לעדתא דתסלוניקיא
vobiscum gratia Christo Iesu & in dnō nrō Patre quæ in deo
דבאלהא אבא ובמרן ישוע משיחא׃ 2 טיבותא עמכון
gratias agere Christo Iesu dnō nrō & à Patre nostro deo à & pax
ושלמא מן אלהא אבון ומן מרן ישוע משיחא׃ 3 למודיו
quòd magis oportet sicut fratres mei pro vobis tēpore in omni deo debemus
חיבינן לאלהא בכל זבן עליכון אחי איך מא דולא דיתיראית
sociū suū erga hoīs ois vestrū omniū charitas & multiplicetur fides vrā augescit
דסגיא הימנותכון וסגא חובא דכלכון דכל נש לות חברה׃
dei in Ecclesijs gloriantes simus in vobis nos etiam vt
4 איך דאף חנן בכון נהוא משתבהרין בעדתא דאלהא
persecutione vestra quæ in omni tolerātiam vestram & ob fidem vestram ob
על הימנותכון ועל מסיברנותכון דבכלה רדיפותכון
fuistis quas sustinētes & oppressionibus vestris
ואולצניכון דמסיברין אנתון׃

Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α.

1 ΠΑῦλος, καὶ Σιλουανὸς, καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν, καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ
Χριστῷ, 2 χάρις ὑμῖν, καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 3 εὐχαρι-
στεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ
ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους· 4 ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ
θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν, καὶ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε.

NOVUM TESTAMENTUM A. IV.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN